

**2022-nji ýylyň 12-nji noýabrynda
Daşoguz agrosenagat orta hünär
okuw mekdebiniň direktory
tarapyndan tassyklanan**

**Türkmen oba hojalyk institutynyň Daşoguz agrosenagat orta hünär
okuw mekdebiniň Mugallymlar geňeşi hakynda
DÜZGÜNNAMASY**

I. Umumy düzgünler

1.1. Türkmen oba hojalyk institutynyň Daşoguz agrosenagat orta hünär okuw mekdebiniň Mugallymlar geňeşi (mundan beýläk – Mugallymlar geňeşi) hakynda Düzgünnama “Bilim hakynda” (rejelenen görnüşi) Türkmenistanyň Kanunyna hem-de Türkmenistanyň Prezidentiniň 2021-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda çykaran 2487-nji karary bilen tassyklanan “Döwlet orta hünär bilimi edaralary hakynda Düzgünnama”, şeýle hem mekdebiň Tertipnamasyna laýyklykda işlenip düzüldi.

1.2. Mugallymlar geňeşi – toparlaýyn dolandyryş organy bolmak bilen, özünde mugallymlary we beýleki işgärler düzümini jemleýär.

1.3. Mugallymlar geňeşi bilim edarasynada okuw işini dolandyrmak, bilimiň mazmunyny kämilleşdirmek, şeýle hem hünär bilim maksatnamalaryny durmuşa geçirmek, talyplara bilim bermegiň we olary terbiýelemegiň hilini ýokarlandyrmak, usulyýet işlerini kämilleşdirmek hem-de pedagogiki işgärleriň hünär derejesini ýokarlandyrmak maksady bilen döredilýändir.

1.4. Mugallymlar geňesiniň çözgüdi direktoryň buýrugy bilen tassyklanýar hem-de bilim edarasynyň ähli işgärleri tarapyndan ýerine ýetirilmegi hökmany şert bolup durýar.

II. Mugallymlar geňesiniň meseleleri

- 2.1. Edaranyň dolandyryş ulgamyny demokratiýalaşdyrmak;
- 2.2. Bilim işi babatda döwlet syýasatyny durmuşa geçirmek;
- 2.3. Bilim edarasyny kämilleşdirmegiň maksatnamalaryny, taslamalaryny we meýilnamalaryny işläp düzmek, ara alyp maslahatlaşmak we kabul etmek;
- 2.4. Edarada bilim işini kämilleşdirmek boýunça mugallymlaryň täzeçillik işlerini öwrenmek we ýaýratmak;
- 2.5. Mugallymlar geňesiniň esasy meselesi mugallymçylyk ylmyny we öňdebaryjy mugallymçylyk tejribesini ulanmak arkaly Döwlet bilim standartlarynyň talaplaryna laýyklykda hünär biliminiň hilini ýokarlandyrmak;
- 2.6. Guramaçylykly çözgüdi kabul etmek;
- 2.7. Pedagogika, psihologiýa we usulyýet babatda Türkmenistanyň we daşary ýurtlaryň öňdebaryjy ylmy gazananlaryny öwrenmek;

2.8. Mugallymlary hünär synagyndan geçirmek we höweslendirmek boýunça soraglara seretmek.

III. Mugallymlar geňesiniň esasy ugurlary

3.1. Bilim edarasyny ösdürmegiň konsepsiyasyny ara alyp maslahatlaşmak we seretmek;

3.2. Okuw işiniň guramagyň esasy görkezijilerini kesgitlemek:

- talyplary hasap-synag möwsümüne goýbermek we ýyldan-ýyla geçirmek;
- aralyk we jemleýji synaglary geçirmegiň görnüşi, tertibi we şertleri;
- aralyk synaglary geçirmekde bahalandyryş ulgamlary;
- talyplaryň sapaklarynyň tertibi;
- içki tertip-düzgüni.

3.3. Bilim edarasynyň okuw-terbiýeçilik we usulyýet işlerini ara alyp maslahatlaşmak we tassyklamak;

3.4. Edarada hünärmenleri taýýarlamak boýunça orta hünär biliminiň bilim standartyny, şeýle hem okuw maksatnamalaryny, okuw-usuly üpjünçiligini durmuşa geçirmek boýunça çäreleriň meýilnamasyny ara alyp maslahatlaşmak we kabul etmek;

3.5. Bilim edarasynyň okuw işi, aralyk we jemleýji synaglaryň netijeleri, olara taýýarlyk görmek we geçirmek boýunça çäreleri, ýetişiği pes talyplaryň sebäbini seljermek;

3.6. Edarada terbiýeçilik işleriniň, talyplaryň tertip-düzgüni berjaý edişleri barada topar ýolbaşçylaryň, jemgyýetçilik guramalaryň we beýleki işgärleriň hasabatyny diňlemek hem-de seljermek;

3.7. Bilim edarasynyň usulyýet işleriniň, şol sanda Okuw-usuly toparyň, okatmagyň görnüşi boýunça ulanylýan maglumat tehnologiýalarynyň, usullarynyň we serişdeleriniň kämilligini seljermek;

3.8. Mugallymlaryň täze pedagogiki we maglumat tehnologiýalary babatda toplan iş tejribelerini diňlemek we ara alyp maslahatlaşmak, awtorlyk programmalary, kitaplary, usuly gollamalary we ş.m. döretmek;

3.9. Talyplaryň ylmy-barlag işlerini we çeper döredijiligini kämilleşdirmek boýunça alyp barýan işlerini seljermek;

3.10. Bilim edarasynyň işi bilen baglanyşykly dürli meseleleri ara alyp maslahatlaşmak, şeýle hem edarada zähmeti goramak boýunça işleriň ýagdaýyny seljermek;

3.11. Bilim edarasynyň pedagogiki işgärleriniň hünär kämilleşdirilişi boýunça, olaryň hünär synagy boýunça, zerur bolan halatynda olaryň alyp barýan işleriniň hünär derejesine kybaplygyny seljermek boýunça soraglara seretmek;

3.12. Talyplary okuwdan çykarmak, okuwa dikeltmek, şeýle hem olary höweslendirmek we sylaglamak boýunça soraglara seretmek;

3.13. Öz-özünü barlamak boýunça hasabatlara seretmäge hem-de seredilýän her bir sorag boýunça takyk möhleti we jogapkäri kesgitlemek bilen çözümleri kabul etmek;

3.14. Okuw işi bilen baglanyşykly mekdebiň içki resminamalaryna

(Düzgünnamalaryna) seretmek;

3.15. Uçurymlaryň işe ýerleşmek boýunça görkezijilerini, olaryň hünär işine taýýarlygyny seljermek we baha bermek, potensial iş berijiler bilen özara hyzmatdaşlygyň mehanizmini işläp düzmek.

IV. Mugallymlar geňesiniň düzümi we onuň işini guramak

4.1. Mugallymlar geňesi aşakdaky düzümde döredilýär:

- bilim edarasynyň direktory;
- direktoryň orunbasary;
- bölüm ýolbaşçylary;
- mugallymlar;
- kitaphana müdiri;
- umumy ýaşaýyş jaýynyň komendanty.

4.2. Mugallymlar geňesiniň düzümi san taýdan çäklendirilmeýär. Mekdepde zähmet çekýän her bir mugallym işe başlan gününden başlap zähmet şertnamasyny ýatyrýança mugallymlar geňesiniň agzasy bolup durýar.;

4.3. Mugallymlar geňesiniň ýygnağyna mekdepde bilim alýan talyplar hem çagyrylyp bilner;

4.4. Mugallymlar geňesiniň ýygnağyna zerur bolan halatynda okuw işi babatynda ýakynadan aragatnaşyk saklaýan jemgyýetçilik guramalaryň wekilleri, talyplaryň hossarlary, talyplar geňesiniň agzalary we beýlekiler çagyrylyp bilner.

Mugallymlar geňesiniň ýygnağyna çagyrylan şahslar ses bermek hukugyna eýedirler;

4.5. Mugallymlar geňesiniň düzümi direktor tarapyndan bir ýyl möhlet bilen tassyklanýar. Mugallymlar geňesi kätibi öz düzüminden saýlanmak bilen, ol jemgyýetçilik başlangyçlary esasynda işleýär. Mugallymlar geňesiniň başlygy mekdebiň direktorydyr;

4.6. Mugallymlar geňesi öz işini degişli agzalary tarapyndan berilen teklip esasynda düzülen meýilnama laýyklykda guraýar we geçirýär. Meýilnama bir okuw ýyly üçin işlenip düzülmek bilen, ol geňesiň ýygnağynda tassyklanýar;

4.7. Mugallymlar geňesi adatça iki aýdan bir gezek, iş wagty geçirilýär. Direktoryň çözüdi esasynda ýa-da onuň agzalarynyň üçden bir böleginiň talapnamasy esasynda zerur halatynda nobatdan daşary ýygnağ hem geçirilip bilner;

4.8. Mugallymlar geňesinde çözüti, oňa gatnaşýan agzalaryň ses bermegi esasynda amala aşyrylýar. Berlen ses deň bolanda, başlygyň sesi karar kabul etmek üçin artykmaç hukuga eýedir;

4.9. Ses bermek işine onuň agzalarynyň 50 göterimden köp bölegi gatnaşsa, onda kabul edilen çözüti hukuk güýjüne eýe bolýar;

4.10. Mugallymlar geňesiniň kararyny ýerine ýetirmek boýunça guramaçylyk işlerini mekdebiň direktory we karar görkezilen beýleki jogapkärler amala aşyrýar;

4.11. Mugallymlar geňesiniň geçiriljek wagty, ýeri we onuň gün tertibi ýygnağyň geçiriljek gününden bir hepde öň habar berilmeli;

4.12. Direktor Mugallymlar geňesiniň çözüdi bilen ylalaşmadyk ýagdaýynda, çözüdi durmuşa geçirmek işini saklaýar we esaslandyryjy delilnamalar esasynda bu sorag nobatdaky ýygnağa gaýtadan seredilýär;

4.13. Gijikdirilmegine ýol berilmeýän şahsy meseleler babatynda gysgaldylan düzümde “kiçi düzümdäki Mugallymlar geňesi” geçirilip bilner. Oňa seredilýän mesele bilen baglanyşykly iş alyp barýan Mugallymlar geňesiniň agzalary çagyrylýar. “Kiçi düzümdäki mugallymlar geňesiniň” çözüdi Mugallymlar geňesiniň nobatdaky ýygnağynda tassyklanýar;

4.14. Gün tertibiniň her bir meselesi boýunça Mugallymlar geňesi çözüdi kabul edýär. Mugallymlar geňesiniň çözüdinde her bir sorag boýunça ýerine ýetirmegiň takyk möhleti we jogapkäri kesgitlenmelidir. Mugallymlar geňesiniň her bir ýygnağynda möhleti dolan meseleler boýunça olaryň ýerine ýetirilişi barada habar berilmeli. Ara alnyp maslahatlaşylýan soraglar boýunça mugallymlar geňesiniň her bir agzasy öz pikirini aýtmaga doly haklydyr;

4.15. Mugallymlar geňesi işleýän döwründe onuň ähli agzalary deň hukukdan peýdalanýar. Çözgüt kabul edilende her bir agzanyň bir ses bermäge hukugy bardyr;

4.16. Mugallymlar geňesiniň çözüdini ýerine ýetirmek her bir mugallym we talyp üçin hökmanydyr. Zerur bolsa mugallymlar geňesiniň çözüdi direktoryň buýrugy bilen hem yglan edilip bilner. Mugallymlar geňesiniň çözüdi onuň kabul edilen wagtyndan başlap (buýruk çykarylandan soňra) güýje girýär.;

4.17. Mugallymlar geňesiniň çözüdi Türkmenistanyň Kanunyna laýyklykda degişli tertipde şikáyat edilip bilner. Şikáadyň berilmegi hukuk goráýjy organlar tarapyndan degişli tertipde şikáada seredilýänçä Mugallymlar geňesiniň çözüdiniň diňe şikáatçy tarapyndan ýerine ýetirilmezligine esas bolup biler;

4.18. Mugallymlar geňesiniň çözüdi okuw işine gatnaşýan her bir agzasynyň Konstitutsion, Kanuny we zähmet şertnamasy esasynda kesgitlenen hukuklaryny çäklendirmäge haky ýokdur.

V. Mugallymlar geňesiniň resminamalary

5.1. Mugallymlar geňesiniň ýygnaqlary teswirnama görnüşinde resmileşdirilýär we mugallymlar geňesiniň teswirnamalar kitabynda hasaby ýöredilýär;

5.2. Teswirnamalaryň kitabyň Mugallymlar geňesiniň kätibi ýöredýär;

5.3. Teswirnamalaryň tertip belgisi her okuw ýylynda täzeden belgilenip başlanýar;

5.4. Mugallymlar geňesiniň teswirnamasy on günüň dowamynda düzülýär. Teswirnamada:

- teswirnamanyň tertip belgisi;
- ýygnağyň geçirilen günü;
- geňeşiň agzalarynyň umumy sany, olardan ýygnağa gatnaşanlaryň sany;
- ýygnağa çagyrylanlaryň familiýasy we wezipesi;

- ýygnagyň gün tertibi;
- ýygnaga gatnaşyjylaryň çykyşlarynyň, bellikleriniň we teklipleriniň gysgaça mazmuny;
- gün tertibiniň her bir soragy boýunça sese goýmagyň netijeleri we kabul edilen çözümleri görkezilýär.

5.5. Mugallymlar geňeşiniň teswirnamalar kitaby mekdebiň at ýazgylarynyň sanawyna girmek bilen, ol mekdepde hemişe saklanýar we delilnama esasynda geçirilýär;

5.6. Mugallymlar geňeşiniň teswirnamalar kitaby sahypalanmaly hem-de direktoryň goly we möhüri bilen tikilmeli;

5.7. Teswirnamalara geňeşiň başlygy we kätibi gol çekýär hem-de ol 10 ýyl möhlet bilen mekdepde (ýa-da arhiwde) saklanýar.

VI. Mugallymlar geňeşiniň jogapkärçiligi we ygtyýarlyklary

6.1. Mugallymlar geňeşiniň borçlary:

- mekdebiň bilim konsepsiýasyny kämilleşdirmek boýunça umumy çemeleşmeleri işläp düzmek;
- pedagogiki işgärleriň öňdebaryjy mugallymçylyk tejribelerini bahalandyrmaga, umumylaşdyrmaga we ýaýratmaga;
- mekdebiň ýarymýylda we ýylda ýerine ýetiren işleriniň jemini jemlemek;
- öň kabul edilen çözümleriň ýerine ýetirilişini gözegçilikde saklamaga.

6.2. Mugallymlar geňeşiniň hukuklary:

- mugallymlaryň ählisinden hereketleriň we çemeleşmeleriň bitewiligini talap etmäge;
- mugallymlary sylaglara hödürlemäge;
- dolandyryşy kämilleşdirmek boýunça ýolbaşçy düzümlere teklip bermäge;
- talyplaryň ene-atalaryna ýa-da olaryň zähmet çekýän edaralaryna çagalaryny gowy terbiýeländigini üçin minnetdarlyk hatyny ugratmaga;
- mugallymlar geňeşinde kabul edilen çözümdü mekdebiň ýolbaşçylaryndan durmuşa geçirilmegini talap etmäge.

6.3. Mugallymlar geňeşiniň jogapkärçiligi:

- okuw işi üçin işlenip düzülen çemeleşmeleriň esaslylygyna;
- mugallymlaryň alyp barýan işlerine obýektiw baha bermäge;
- seredilýän soraglaryň wajyplylygyna;
- mugallymlar geňeşiniň çözüdiniň öz wagtynda talyplaryň hossarlarynyň dykgatyna ýetirilmegine;
- mugallymlar geňeşiniň çözüdiniň öz wagtynda ýerine ýetirilmegine.